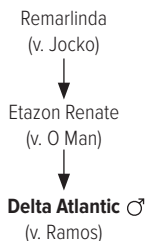

Tien jaar oude Atlantic doorstaat tand des tijds

Hij hoorde tot de eerste generatie genomestieren en was ook als fokstier onverminderd populair. In totaal 800.000 doses van Delta Atlantic gingen er al over de toonbank. Eind juni viert de Ramoszoon uit Etazon Renate zijn tiende verjaardag.

TEKST INGE VAN DRIE

Tien jaar wordt hij eind juni. Een stier op leeftijd is Delta Atlantic daarmee inmiddels, zeker voor de huidige generatie stieren. ‘Tegenwoordig vinden we een stier van zes jaar al een oude stier. Vroeger stond zo’n stier op die leeftijd pas net een jaar bij ons op stal na zijn test- en wachtperiode’, zegt Wouter Steenhuis, hoofd van de stierenstal van CRV in Giekerk. Atlantic verhuisde er als drie maanden oude stier naartoe. Op een periode van vier maanden in een wachtstal na, bracht hij verder zijn hele leven in Friesland door.

Feest in de dekstal

Een blessure aan zijn knie op bijna vijfjarige leeftijd bracht zijn carrière even in gevaar. ‘We maakten ons daar best zorgen om’, bekent Steenhuis. ‘Vanaf toen lieten we hem nog maar één keer in de week springen. Maar we zijn nu al ruim vijf jaar verder en hij is er nog steeds.’

Dat zegt ook iets over de stier, vindt Steenhuis. ‘Hij gaat gewoon door. Atlantic is een stier met karakter.’

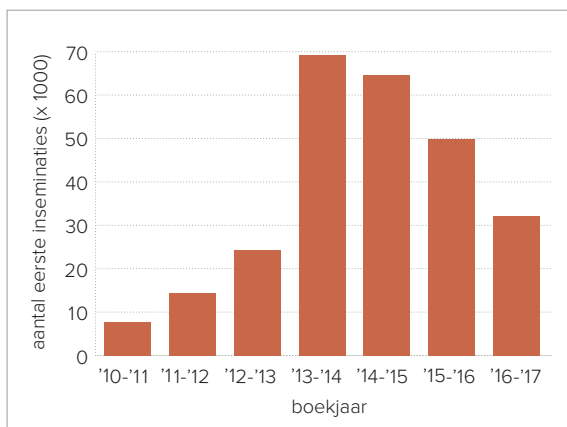
Met stieren moet je altijd oppassen, maar bij deze zeker.’ Ook al had hij een kniekwetsuur, aan zijn libido mankeerde nooit iets, voegt Steenhuis eraan toe. ‘Atlantic verzuimde nooit. Het was met hem altijd een feest in de dekstal.’

Vette krantenkoppen

Tijdens de loopbaan van Atlantic voltrok zich een omwenteling in de fokkerijwereld. In zijn geboortjaar 2008 hadden fokstieren met flinke aantallen dochters het nog voor het zeggen. Inmiddels maken genomestieren de dienst uit. Zelf hoorde Delta Atlantic bij die eerste lichting genomestieren. Sterker nog, bij de eerste officiële publicatie van de genomindexen in augustus 2010 kwam hij zelfs als hoogst beschikbare stier uit de startblokken. Bijna drie jaar later, in april 2013, luidde de kop boven een Veeteeltartikel: ‘Atlantic maakt het waar’. In zijn eerste draai op basis van dochterinformatie werd hij toen met 297 NVI met afstand aanvoerder van de Nederlands/Vlaamse fokwaardeschatting. Het was niet de enige keer dat zijn succes in vette krantenkoppen uitgemeten werd. ‘Bovenmodaal op alle fronten’, zo luidde al in 2010 een titel, enkele jaren later gevolgd door ‘Atlantic verstevigt zijn gezag’. Die koppen doen recht aan de stier vindt CRV-foktechnicus Eric Lievens. ‘Hij is een van de vaandeldragers van ons fokprogramma. Weliswaar is zijn profiel in de loop van de tijd iets veranderd – met minder melk, maar hogere gehalten dan verwacht – maar Atlantic heeft altijd in de top van het NVI-klassement gestaan. Hij heeft echt de tand des tijds doorstaan.’

Weegbree en paardenbloem

De CRV-foktechnicus kent de koefamilie achter Delta Atlantic op zijn duimpje. In Frankrijk kocht hij acht embryo’s uit Jockodochter Remarlinda. ‘Ze was een

Figuur 1 – Aantal eerste inseminaties van Delta Atlantic per ki-jaar

fenomenale koe,' herinnert Lievens zich, 'maar aan haar productie twijfelde ik. Ze liep in een wei met allemaal weegbree en paardenbloem, maar was als vaars toch voorspeld op 12.000 kg melk. Om verzekerd te zijn van voldoende melkproductie combineerde ik haar met O Man.' Een van die embryo's resulteerde in Etazon Renate, die uit zou groeien tot een succesvolle stammoeder. 'Ze heeft in totaal 442 embryo's geproduceerd en daarmee is ze de op een na meest ingezette donor in ons fokprogramma', vertelt Lievens, die zijn e-mails standaard afsluit met de regel 'Every cow needs genes of Etazon Renate'. Ofwel: elke koe heeft genen van Etazon Renate nodig. Vooraanstaande kleinzonen als Delta Bookem Danno, AH Vitesse en Delta Colorado dragen zeker bij aan het verspreiden van de invloed van Renate. Maar veruit de grootste bijdrage levert Delta Atlantic. Miljonair gaat hij hoogstwaarschijnlijk niet worden, maar CRV verkocht van de Ramoszoon uit Etazon Renate al 800.000 doses. Bijna de helft daarvan, in totaal 350.000 doses, vermarktte CRV in zijn periode als genoomstier, de overige 450.000 in zijn periode als dochtergeteste stier. Ook in de jaarlijkse ki-statistieken was zijn populariteit te zien (figuur 1). Twee jaar achter elkaar was hij de meestgebruikte stier in Nederland. In het boekjaar 2013-2014 noteerde CRV zelfs 69.261 eerste inseminaties, ruim 40.000 eerste inseminaties meer dan zijn achtervolger Stellando. Ook de afgelopen twee jaar wist Atlantic nog een tweede plek te halen in het klasement van meestgebruikte zwartbontstieren.

Op elk continent dochters

In het buitenland waren veehouders ook gecharmeerd van zijn kwaliteiten. 'We hebben naar meer dan 40 landen sperma van Atlantic geëxporteerd', vertelt Joost Klein Herenbrink, global product manager genetica bij CRV. 'Op elk continent lopen inmiddels nakomelingen van hem rond. Het meest hebben we in Nederland en Vlaanderen afgezet, gevolgd door Duitsland, Brazilië, de Ver-

enigde Staten, Australië, Groot-Brittannië, Polen en Kenia.' Volgens Klein Herenbrink dankt de stier zijn populariteit aan het feit dat zijn robuuste dochters probleemloos produceren. 'In landen als Brazilië, Australië en Kenia speelt bovendien mee dat zijn dochters ook overwegend zwart waren. Ze hebben daardoor minder problemen met de straling van de zon.'

Lievens heeft nog een andere verklaring voor het kwistig inzetten van Atlantic door veehouders. 'Hij kwam precies op het juiste moment. Met zijn hoge scores voor vruchtbaarheid en uiergezondheid vulde hij een behoefte in. Nu vinden we het heel gewoon dat stieren boven de 100 scoren voor die gezondheidskenmerken. Maar toen Atlantic doorbrak, was dat zeker nog niet zo.'

Qua profiel bijna roodbont

Nog altijd noteert de Ramoszoon 109 voor uiergezondheid en 105 voor vruchtbaarheid. Ook de fokwaarde klauwgezondheid (111) laat Lievens niet onvermeld. Tegelijkertijd relateert hij ook het belang van de cijfers. 'Als een stier eenmaal een naam heeft, dan kijken veehouders nauwelijks nog naar zijn fokwaarden.' Toch zijn de fokwaarden van Atlantic zeker nog het aanzien waard. Weliswaar zijn de Atlanticdochters met een melkplas van +203 kg geen melkproducentes pur sang en ook hun melksnelheid (96) kon beter. Maar met bijna 42.000 dochters in zijn index scoort hij nog altijd 221 punten voor NVI, 330 dagen voor levensduur en 109 voor totaal exterieur.

'Met zijn brede, robuuste en bespierde dochters met goede gehalten leunt Atlantic qua profiel bijna tegen roodbont aan', vindt Lievens, die in het verervingspatroon van de stier de koefamilie van Renate zeker herkent. 'Die brede, hellende kruizen en dat hoge eiwitgehalte hebben alle nakomelingen van Renate. En heb je de kop van Atlantic wel eens gezien? Ietsje kort met een heel brede muil. Precies Renate.' |

▲
Afgelopen voorjaar poseerde Delta Atlantic nog voor de camera